

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség főttér 26 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfize- tési és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. NYILTTÉR PETIT SORA 30 KR.</p>
---	--	--

Az országos népszámlálás, megyénk és városunk.

(M. B.) Az idej népszámlálás adatai, melyek szerint magyar hazánk összes népessége örvendetesen *szaporodott*, a száraz számok mögött sok érdekes dolgot tartalmaznak, melyeket azonban csak hosszabb megfigyelés után vesz észre az ember, s csak behatóbb vizsgálat után domborulnak ki egyes részletek szeméi előtt.

Mi a magunk *egyéni* megfigyeléseinek eredményéről, melyek azonban — úgy hisszük — városunk és megyénk viszonyaival is szoros kapcsolatban állanak, ohajtunk egyet-mást elmondani, s feltárni olvasóink előtt; mely gondolatokat ébresztettek bennünk az 1891 ik évi országos népszámlálás adatai — *megyénket s városunkat illetőleg?*

Mint közérdekeségű dolgot előre bocsátva, hogy Magyarországnak és társországainak összes lakossága *tizenhét millió négyszáznegyvenkilencezer hétésszöt* (17.449.705) lélek, ebből 8 millió kétszázezer (8.200.000) magyar ajkú, s így a lakosság nagyobb fele (54 százalék) a *magyart* vallja anyanyelvének, mely körülmény minden

igaz hazafi keblében csak örömet gerjeszhet.

De hogyan áll Magyarország és társországainak 71. megyéje sorában a miénk, az ősrégi *Csongrádvármegye?*

Magyarság tekintetében kitünően; mert kevés bevándorlott idegent leszámítva, a megye népessége tisztán magyar és sem a világi, sem az egyházi hatóságok és hivatalok nem használnak a lakossággal való érintkezésben más nyelvet, mint a *magyart*.

Népesség tekintetében szintén előkelő helyet foglal el vármegyénk, s habár egész területén alig van 20 város és község,* e csekély számát a községeknek pótolja a népesség sűrűsége; mert a főváros után, Budapest után legnépesebb városa Magyarországnak, megyénk területén fekszik, az ujjá-alkotott *Szeged* 85.080 lakossal; ezenkívül népességre az országban *6-ik város H. M. Vásárhely* 55.280 lélekkel; Szentes felül van a 30 ezren (31.524); Csongrád a 20 ezren, (20 800.) tíz ezernél pedig több

* Van 3 város: Szeged, H. M. Vásárhely és Szentes, és a 3 szolgabírói járásban 16 község: Algyó, Csany, Csongrád, Derekegyháza, Dorozsma, Fábián-Sebestyén, Horgos, Kistelek, Magocs, Mindszent, Ómótos, Sándorfalva, Sövényháza, Szegvár, Tápé, Teés.

lakosa van Mindszentnek és Dorosmának. Tehát a megyében fekvő községek *egyharmadrészének 10 ezernél több* lakosa van! Nem hisszük, hogy másik ilyen megye található volna Magyarországon.

Közgazdasági viszonyainkat irigy szemmel nézik az ország más vidékein; mert kitünő minőségű földjeinken reng az arany kalász, ontva a súlyos *tiszavidéki búzát*; borunk, gyümölcsünk van bőven, folyóvizünkben, tavainkban hal is kerülközik; szarvas marháink, lovaink, sertéseink és aprójószágaink keresett cikkek, — szóval az ország legjobb viszonyok közt élő megyéje volnánk — ha (most lássuk az érem másik oldalát) bajaink és fogyatkozásaink nem volnának.

Aranykalásztól ékes rónáinkat nem csak hogy állandóan fenyegeti a bős Tisza áradása, de szomorú tapasztalás szerint elég gyakran tönkre is teszi. Ez bajaink közt az első és legtöbb, de oly *súlyos* is egyszermind, hogy az *apróbbakat* egyszerűen elhallgatom.

Fogyatkozásaink vannak bőven; mert népes városaink inkább nagy fiaiuk mint a szó szoros értelmében vett városok, Szegedett és Vásárhelyt

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Vén hársfa árnyékában.

Vén hársfa árnyékában megpihenni
Fáradt lelkemnek oh be jó e helytt;
A messze tájon némán elmerengni,
Nem látva nézni, nézni s elfeledni
A bánatot, mit szívem mélye rejt
Oly jól esik! nem fáj már semmi, semmi!

Hullatja rám a hárs könnyű virágít
S én mozdulatlan tűröm mint szobor;
A nyugvó napnak fénye megvilágít
És, bucsucsóknak véleve végsugárit,
Szívemben égi béke, csönd honol,
S ez, úgy érzem, hogy más, hogy jobb
[világ itt.]

S amint így ülök, megvirágozottan,
Ifjúnak vélem újra magamat;
Szívemben alvó vérzés lángja lobban
S miként varázs alatt, megváltozottan,
Nem átkozom, de áldom sorsomat,
Feledve, hogy soká mily bábja voltam.

Szívembe rést tör új remény sugára,
Igaz, sokáig küzdtem hasztalan,
De tán a sok vihartelt éjszakára
Derül fölöttem is csak valahára
S elérem azt, mit vágytam untalan

S mi annyi meddő harcra voltam ára.
Mint láng között salakjuk vesztik érczek
Tisztulva kezdek egy új életet,
Sarjadnak régi törzsről a remények
Karomba friss erőt feszülni érczek,
Betölti pezsgő vágy a lelkemet:
Ki tetszalott valék, ah! újra élek!

De szellő jó s' meglegyint enyelgve
Lefújja rólam hárs virágait
Mint sas lehull a légből, szárnya --- szegve
S golyó ha éri, kőszárlól a zerge:
Úgy hull le rólam a varázslat itt;
Remények, új vágy, friss erő: feledve.

Azért vén hársfa árnyékában pihenni
Fáradt lelkemnek mégis jó e helytt,
A messze tájon némán elmerengni,
Nem látva nézni, nézni s elfeledni
A bánatot, mit szívem mélye rejt:
Oly jó, ilyenkor nem fáj semmi, semmi!

Ujvári Béla.

Egy első szerelem siralmas vége.

(Szomorú történet)

Irta: **Krébecz József.**

A ki kedves olvasóim közül fáradtságot
vesz magának régebbi emlékei közt kissé
széttelkinteni, igazat f.g nekem adni abban,
hogy 14 éves kor körül már neki is megjött

a — habókja. No, csak úgy értem, hogy akkor már bizonyosan az orrahegyéig szerelmes volt valamilyik rövid szoknyás Juliska, Mariska, vagy még ékezebb névre hallgató nagysámba és ha az véletlenül Sári, vagy Jutka volt volna is, olyan szép Sárka — vagy Juczikának lett elkeresztelve, hogy annál szebb hangzású nevet akkortájt egyetlen pap sem osztogatott: legalább a 14 éves udvarló megesküdött vón' rá.

Evvel csak szavaim hitelét akartam megerősíteni; mert épen a 14-ik évemet tapasztam ezen a keserves világon, mikor fülemben csengett egy melabús dallam gyönyörű srófája:

„Kék a kökény, zöld a petrezselem.
Tótágast áll bennem a szerelem;
Czigánykereket hány az én szívem,
Mert a rózsám mást szeret, nem engem!

Ismerős dal, nem is azért idézem, mintha tán újat akarnék vele nyújtani, hanem azért, mert ez lett az én legkedvesebb sirató nótám.

Hja, mert rokon lelkek megértik egymást! Az a nagy költő pedig kinek agya ezen poémától vemhes vala, hasonló kedély betegségben szenvedhetett, mint úri magam; mert olyan szépen festette érzelmeim mélységét, hogy a végső híján teljesen rám illet az ihlet idézett kitérése.

Szerettem egy 14 éves ifjú hévségis hevével.

kivéve kövezett utcák, rendes világítás (nem néhány pislogó petroleum lámpát értek) csatornázás, sétahelyek, rendőség, közfürdők, kórházak. nincsenek még nagyobb városainkban sem, vagy ami van is, nagyon kezdetleges. Nálunk pedig Csongrádon a felsorolt közérdekű dolgok egyszerűen hiányznak, nem is említve közegészségügyünk mizériáit. Országutjaink kritikán alóli állapotban vannak — mihelyt az esős idők beállnak, s leszámítván a szentesi kongó — és dorozsma — szegedi műutat, nincs közlekedési vonal, mely minden időszakban járható volna. Még vasutaink is — nagyrészt helyi érdekűk lévén, a csiga megfontolt gyorsaságával haladnak!

A népoktatás fellendítésére ugyan — dicséretére legyen mondva megyénknek — minden város és község meghozza a maga áldozatát, s ez az oka, hogy az elemi oktatás még a pusztákon és a tanyák közt is a kor követelményeivel lehetőleg lépést tart; a három városban, Szegeden, Vásárhelyen, Szentesen vannak virágzó közép-iskolák is; de már Csongrádon a legmagasabb oktatási intézet a polgári fiú-iskola; Dorozsmán, Mindszenten, Szegváron az sincs, valamint sajnosan nélkülözzük a polg. leány-iskolát is! Tanítóképezdénk innét Félegyházára helyeztetvén át, most ilyen intézet sincs az egész Csongrád megyében!

Összehasonlítván tehát megyénket, s annak városait az ország más megyéivel és városaival: szomorúan konstátálom, hogy megyénk és városaink bizony messze elmaradtak a Dunántúl és a Felsővidék jóval csekélyebb népességű városai mögött! S ha erre

valaki azt mondja, azoknak könnyű, mert helyzetük és viszonyaik mások és sokkal kedvezőbbek: azt válaszolom: ez mind igaz, de nekünk már eddig is többet kellett volna tennünk a haladás érdekében, s ha eddig mulasztást követünk el, pótoljuk ki a jövőben! Ha mindent nem vagyunk képesek is hamarosan létesíteni, de amennyit tehetünk, tegyük meg a civilizáció, tegyük meg városunk lakossága érdekében s így közvetve megyénk és hazánk javát is előmozdítandjuk!

Vidre és Csukás erek fokozatos elzárásának ügye.

Községi előjárásunk a Vidre és Csukás erek fokozatos elzárása tárgyában keletkezett 236/891 sz. a. alispáni határozat ellen, miután a költségek egyetemleges kötelezettség mellett lettek megállapítva, a Pest-vármegye s Kecskemét város törvényhatósága területén engedély nélkül ásott csatornák betömetése meg nem rendeltetett, az elzárás teljesítésével megbízott hatósági közeg meg nem jelöltetett, a következő felebbezést nyújtotta be, vármegyénk alispáni hivatalához.

A Vidre és Gáter ezek fokozatos elzárása tárgyában keletkezett 236/891 sz. a. alispáni határozatát törvényes nyílt határidőben megfelebbezzük, felebbezési indokait a következőkben terjesztvén elő.

A vízjogi törvény keletkezése előtt, miként a tárgyalási ügyiratokból kitűnik, a felsőbb birtokosok különösen Kecskemét s Pest-vármegye területén minden hatósági engedély nélkül ásott csatornákon, különösen azon időben, midőn a Tisza folyó magas vízállása a Vidre érben összegyülemlett vizek leresztését akadályozta, oly nagy mennyiségben becsajtották a csongrádi alsó parti birtokosokra az összegyülemlett belvizet, hogy a hivatkozott törvény 48 §-ában foglaltak szerint rendkívüli intézkedéseket kellett fogantatni a felső birtokosok émi évtizedeken

keresztül űzött törvényellenes cselekményeik elhárítása szempontjából. — Ebből következően ezen rendkívüli intézkedések megtételének okozójául a felsőbb birtokosok tekinthetők, úgy a műszaki terv elkészítésének, valamint az eljárás költségeinek megtérítésére nem az alsó, hanem a Csongrád határára felül érdekelte felsőbb birtokosok lehetnek kötelezhetőek.

De ha feltéve a csongrádi birtokosok érdekeltsége meglehetne is állapítható a 236/891 számú alispáni határozattal érdekeltek kimondott birtokosok nevében a költségek egyetemleges történt megállapítása ellen tiltakoznunk kell annál is inkább, mert a szegedi kir. folyamtermékek mint kiküldött műszaki közeg által eszközölt helyszíni felvételek alkalmából az érdekeltség aránya figyelemmel a rendelkezés alatt álló cataszteri felvételekre, minden nagyobb neheztség nélkül meglehetően volna olyképp állapítható, — hogy ma már nem az egyetemleges, hanem a birtokaránylagos kötelezettség lehetett volna kimondható.

Nem fogadhatjuk el a nézetünk szerint hiányos rendelkezését a határozatnak azon szempontból sem, hogy míg egyrésztől csupán a fokozatos elzárás mikéntjével foglalkozik, addig teljesen figyelmen kívül hagyja azon okozatok megszüntetését, melyek mint fentebb jeleztük, a vízjogi törvény 48 §-ában foglalt rendkívüli intézkedések megtételét eredményezték; — t. i. nem foglal kötelező rendelkezést arra nézve, hogy a Pest vármegye és Kecskemét város törvényhatósága területén hatósági engedély nélkül meterséges úton létesített csatornák betömettessenek.

Úgy ezen itt hangsúlyozott szempontok, nem különben azon indokból, hogy a neheztelt alispáni határozatban az elzárás időpontja, a fokozatos elzárás teljesítésével megbízandó közeg megjelölve nincs, feloldandónak s megsemmisítendőnek tartjuk a jelen felebbezéssel megtámadott határozatot annál is inkább, mert ezen főszempontok meghatározása nélkül a határozat fogantatása teljesen illusoriussá válik.

Ugyanazért a legmélyebb tisztelettel esedezzünk, miszerint a neheztelt alispáni

De az én Magduskám nem is valami közönséges Magdolna volt. Megesküdt nem egyezzer, de százszor, hogy rajtam kívül nem kerülköznék olyan boldog halandó, kivel meg hagyná kóstoltatni csókjának méz-essenciáját. Annál bőségesebben szörpölgettem én! Bizony, a méhnek is dicséretére vált volna ebbéli szorgalmatosságom, nem hiába ajánlgatták jó tanárain példaképül a szorgalmas méhecskét!

A szomszéd utcában laktak, gyönyörű lugas kertjük volt; szégyen lett volna, ha hiába olvasom tanárain előadásai közben pad alatt a legszerelmesebb regényeket, melyek némely fejezeteit jobban tudtam könyv nélkül, mint a bevándorló magyarok csatangolásait; annyit hamarosan megtanultam tehát, hogy minden valamire való szerelmespár a lugasban élvezi a szőlőnél is édesebb édességet.

A történeti hűség kedvéért el kell mondanom, a mit ugyan tetszenek is tudni, hogy a 14-ik év tízes vére nem igen szíveli azt, hogy szerelme tárgyához nagy kerülőt tegyen az ember pl. az ajtóhoz s onnan a hosszú lugas soron végig, hanem — mint jó tornászhoz illik, — egy férfias lendülettel ártalmatlanná teszi a kerítést.

Ilyen módon, nap nap után, hogy mennyit élveztem Magduskám ajkának mézéből, azt ama nagy almafa verebei tudnák elcsir-

pelni, a mely alatt a lugas-sortól takarva zavartalanul búghattunk, mint két fiókgerlice, egészen késő őszig.

Igen, késő őszig! Mert nem hiába, átok fogja az almafát: a legelső szerelmespárt is az tette szerencsétlenné s az én szerelmemet is.

Érzékenyebb szívű olvasóimat kérem, itt hagyják felbe az olvasást, mert a mi ezután történt, azt csak vasidegzet hallhatja meg veszély nélkül.

Vasárnap délután volt, bár hétfő lett volna! (mert akkor nem szoktunk találkozni) a legsikkesebb mozdulattal vettem át magam a palánkon; két lépés és a tudás-fája alatt voltam; de ott volt Magduskának az — apja is, Magduska nélkül ugyan, de egy igen alkalmas vendégmarasztó sétatálczával. Hogy ez utóbbi véletlenség műve volt e, nem tudom; de hogy ott volt, arról sajnosan kellett meggyőződnöm:

Nem tudom, hogy mit érzettem; de azt sejtem e pillanattól fogva, hogy miképen érzett Ádám apánk, mikor az Úr reádörgött: „Ádám, hol vagy?!”

Nem érkeztem el se gondolni: „milyen lesz a jövendő?!” — gallérom már is foglya volt Magduskám apjának; én pedig szoros szövetségben voltam a — gallérommal.

Egyben a sétatálcza veszélyes kanyaru-

latot kezdett tenni a fenyegető álláshoz.

— Ahán! eljöttünk ismét ugy-e, vártam! hát kend az a bizonyos jómadár? no majd elhessegetem!

Azzal; hess, hess! — az ítélet statáliter a végrehajtás stádiumába jutott, a sétatálcza valósággal elkezdett sétálni a harmadik nyakcsigolántól kezdve lefelé szép apró lépésekkel egész addig, a hol az a testrésze kezdődik a halandó embernek, a melyet már csikóknak nevezünk.

Átkozottul elkeseredtem, nem a sétatálcza hatása miatt, de mert szentül meg voltam győződve, hogy ez Magduskámnak az — árulása.

Mikorra az öreg a megállapodási pont-hoz ért, elég időm volt meghányani vetni a helyzetet. Fölebredt bennem a pillanatra elszunnyadt férfiaság s a bátor lovag rettentetlenségeivel szólaltam meg:

— De uram, micsoda eljárás ez!? Tudja meg, hogy ezért számolni fogunk! Miért történik ez?!

— Beste kölyke — fúj az én hegedűsöm — még milyen hangon mer szólani; hisz épen most számolunk s még kérde miért? Hát miért vagy te itt? S miért fogyott meg erről a szép fámról az a sok alma, mi?! No majd megtanítlak még egy kis szerénységre is!

határozat feloldása végett jelen felebbezésünket illetékes helyére terjeszteni kegyeskedjék. Tisztelettel maradván

Csongrád község előljárósága nevében:

Piroska István,
bíró.

Sóhlya Gyula,
jegyző.

Ujdonságok.

Csemegi Ignác

czimzetes m. kir. honvéd-örnagy és 1848/49-iki honvéd százados, febr. hó 28-án déli 12 órakor hosszas szenvedés után meghalt.

Béke poraira!

— Simor János herceg-primás lelki-tudveért — mint lapunk mult számában előre jeleztük — a mult csütörtökön, febr. 26-án, ünnepélyes gyászistenisztelet tartott plébánia templomunkban. Az gyászünnepély pont 9-órákor vette kezdetét egy rövid, de lendületes emlékbeszéddel az elhunyt főpap fölött, melyet főtisztelendő *Hegyi Antal* plébános úr tartott, s mely után ugyanő az összes helybeli papság segédkezése mellett gyászmisét végzett. A ravatal ama magas egyházi méltóság jelvényeivel volt díszítve, melyet a boldogult életében viselt, melyet a pártortbot, kehely és mise-könyv mellett ki volt téve a gyász fátyollal bevont hercegi korona is, mint a rómaiszent birodalom hercegeinek jelvénye.

A gyászszertartás on a városi előljáróság, a dohánybevaltó hivatal, az iskolaszék, a tanító testület, csendőrség és pénzügyőrség képviselőin kívül számosan részt vettek az értelemiség köréből, még a hölgyek közül is.

— Gazdasági tudósító. A földművelésügyi m. kir. ministerium megyénk részére második gazdasági tudósítói állást létesített,

és csakugyan elkezdett tanítani, ami a hesegetéstől csak annyiban különbözött, hogy most alulról fölfelé kezdett rajtam muzsikálni.

Csak most lett világos előttem. Én büntelenül gyanúsítottam kedves Magduskámat! Hisz én voltaképpen mint csúnya tolvaj szenvedem ezt a martyriumot. De mit tegyek?! Annyi lovagiasságot Magduskám is elvárhatott tőlem, hogy rá ne valljak, meg mit használna, ez már úgy is rajtam van s ha az igazat megvallom, azért újból hasonló fizetés járhat. Bölcsen megadtam magamat sorsomnak.

Hanem annyi bizonyos, hogy többé nem állott tótágast bennem a szerelem, a szívem sem hánytá többé azokat a bizonyos czigánykerekeket, hanem a mostani kedély állapotomat annak a remek költeménynek a második srófája fejezte ki nagyjából:

„Deborult már az ég is felettem!
Tajtékipám tegnap elvesztettem,
A szeretőm beállt szolgálónak!
Ennyi bánat elég vón' egy lónak!”

Ezt fújtam most unos-untalan.
Szegény Magduska, hacsak most nem olvassa, soh' se fogja megtudni, mért hültem ki oly hirtelen, s mért lettem hozzá szó nélkül hülten; mert hiába várt többé a nagy amafa alatt, keserűbb volt az orvosság, mint amily édes az ő csókja.

Azóta én megvigasztalódtam; nem tudom ő talált-e kárpótlást?

melynek betöltésére dr. Cicatricis főszolgabíró úr *Tolnaffy Béla* kisteleki másodjegyzőt kérte föl, ki a kérelem teljesítésére készséggel vállalkozott.

— Felolvasás. Dr. Csongrádi Gábor márczius 8-án délután 1/4 órakor a „polgári kör“ helyiségében közérdekű felolvasást fog tartani, melyre nem tagok is szívesen láttanak; ugyanakkor délután 3 órakor pót-tisztújítás is lesz.

— Színészet. *Veszprémi Jenő*, városunkban előnyösen ismert színigazgató, a napokban kérelmet intézett Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úrhoz, melyben 32 tagból álló dráma, vigjáték és operette színtársulata részére a jelen év folyamán 30 színi előadás tartására helyhatósági engedély megadását kéri. A társulat nőtagjai: *Veszprémi Jenő*, *Agh Ilona*, *Perczel Mari*, *Ujváry Teréz*, *Kürti Julis*, *Lux Matild*, *Timárné Róza*, *Szabóné Julia*, *Makainé*, *Tisztainé*, *Vida Katicza*, *Nagy Katicza*, *Havass Aranka*, *Horváth Mari*. Férfi tagok: *Veszprémi Jenő*, *Rakodczay Pál*, *Krémer Sándor*, *Viola József*, *Szinai Lajos*, *Lorándy Tivadar*, *ifj. Sággy Zsigmond*, *Makai Zsigmond*, *Rélai Gyula*, *Szabó Dániel*, *Hevessi Mihály*, *Toldi Zoltán*, *Tisztai Miksa*, *Révai Arnold*, *Horváthné Julia* kellekes és *Sittó Lajos* ruhatáros.

— A „Polgári kör“ febr. hó 22-én tartotta éves tisztújító közgyűlését. Az elnöki jelentés tudomásul vétele után a számvizsgálónak a számadásokra vonatkozó jelentése folytán a pénztárnoknak megadta — a közgyűlés a felmentvényt. Az 1891 évi költség előirányzat elfogadása után a tisztújítás ejtetett meg. A választás — közfelkiáltással, egyhangulag történt. — Elnök lett: *Szovboda Ferencz*, al-elnök: *id. Eszes Mátyás*, pénztárnok és rendező *Kraxner Dezső*, jegyző: *Boda Márton*, számvizsgáló: *Sóhlya Gyula*, könyvtárnok: *Bernitzki Illés*; választmányi tagok: *Cs. Forgó József*, *Csemegi Antal*, *Forgó G. Imre*, *Faragó Mihály*, *Horváth Mihály*, *Lampel Fülöp*, *Mészáros Károly*, *Forgó Sándor*, *Kókai István*, *Greskovits Ferencz*, *Sóhlya Antal*, *id. Blázsik Márton*, *id. Piroska István*, és *Zubek Rókus*.

— Rágalmazási per. *Zsiga János* rágalmazás miatt indított pert a helybeli kir. bírósnál *Borda Mihály* csongrádi lakos ellen. A mult heten megtartott tárgyalás alkalmával a rágalmazásban vádlott vétkezésnek találtatván, 2 havi börtönbüntetés elszenvésére és 50 frt. pénzbüntetés megfizetésére, esetleg újabb 25 napi börtön büntetésre ítéltetett. Az ítélet mindkét fél megfölebbezte.

— Országos vásárunk a mai napon vette kezdetét. Bővebb tudósítást a jövő számunkban.

— Jegyző választás. A Kistelek községben üresedésben lévő első jegyzői állás betöltése f. hó 2-án megy véghe Kisteleken Tudomásunk szerint ez állásra mindössze 3 pályázó jelentkezett; névszerint *Tekulics Sándor*, ki e hivatal helyettesítésben eddig betöltötte, *Egry Ferencz* újfalusi jegyző, *Pestmegyéből* és *Orosz János* okl. jegyző *Szentesről*.

— Beküldetett. A következő sorokat vettük, s közöljük azokat szó és betű szerint. Mivel pedig a beküldők nézetét teljesen magunkévá tesszük, mi is ajánljuk a panaszt t. rendőrbiztosunk figyelmébe.

Nem csak vasár és ünnepnapokon, de a köznapokon is gyakran tapasztalható, hogy a nép különféle elemeiből alakult tömeges csoportok verődnek össze a Goda-féle vendéglő és *Cziner J.* kereskedése előtt. Tekintve, hogy az ilyen csoportosulások a gyakorlat közlekedést nagyban megnehezítik, de még inkább az ékes társalgás, mit az illetők folytatnak, minden műveltebb érületet sért s különösen az iskolába járó és ezen úton elvonuló tanulók nevelésére is éppen rossz hatással van: ez úton kérjük a t. rendőrbiztos urat, hogy nagyobb csoportosulásokat az említett helyeken lehetőleg meggátolni, s az illetőeknek gyülekezésére egy alkalmas teret pl. a város háza előtt, kijelölni sziveskedjék.

Többen.

Tanügy.

A f. hó 22-én megtartott iskolaszéki ülésben több tárgy nyert elintézés, melyek leginkább az iskolaszék belső életére vonatkoznak. E gyűlésen olvastattott a vármegyei közg. bizottság 130/891 számú határozata, mely szerint a polgári és elemi iskolai tornatanítói állomásra *Missuray János* helybeli tanyai iskolai tanító megválasztása megsemmisített. — Az iskolaszék a közg. bizottság ezen határozatát egyszerűen tudomásul vette.

Habár a közg. bizottság azon indokolása ellen, — hogy a helybeli polgári iskola emelése érdekében kívánatosnak tartja, miszerint ezen intézethez teljesen képesített egyén választassék meg — kifogásunk nincs, sőt azt a magunk részéről is helyesnek tartjuk, mindazonáltal szükségesnek látjuk elmondani, a „*Szentes és Vidéke*“ által nem régebben iskolaszékünk szemére lobbantott „*Lokálpatriotizmus*“ kifejezésre vonatkozó észrevételeinket!

Már a volt iskolaszéknek — *bold. Bogya Mihály* elhunytá után — az volt a nézete, hogy a tornatanítói állomásra oly egyén választassék meg, aki a tornászaton kívül a polgári iskolai nyelvészeti szak valamelyik tantárgyából is bírjon képesítéssel, s ezen elhatározásának világos bizonyítéka az, hogy az üresedésben lévő állomásra hirdetett pályázatban az említett körülmény meg volt említve. — Az állomás mult évi október 14-én töltetett be *Dezső Lajos* torna-tanár által, kinek a tornászaton kívül a polgári iskolai nyelvészeti szakkól is van képesítése. Már ez alkalommal is pályázott *Missuray János*, de a megfelelő képesítésű egyénnel szemben csak egy szavazatot kapott.

A megválasztott *Dezső Lajos* azonban állomásáról — mielőtt ezt elfoglalta volna — lemondott, ennél fogva az iskolaszék hasonló feltételek mellett hirdetett új pályázatot. Pályázott összesen 5 egyén. Ezek közül a kívánt feltételeknek — hogy t. i. tornászattól és a nyelvtani szakkól is legyen képesítve — egy sem felelt meg, s a mennyiben *Missuray János* a tornászattól a legjobb képesítést igazoló oklevelet mutatott föl, az iskolaszék ama határozott kijelentéssel választá meg őt az üresedésben lévő tanítói állomásra, hogy 1891—92-ik tanév végéig a nyelvészeti szakcsoportból oklevelet szerezzen. — Ily körülmények között az iskolaszéket lokálpatriotizmussal vádolni nem lehet, mert a fenforgó esetben is az iskolaszék legjobb meggyőződése szerint a törvény által megengedett módon járt el.

Az iskolaszék tárgyalta még *Hegyi Antal* plébános és iskolaszéki tag kimerítő jelentését a tanyai iskoláknál tett látogatása alkalmával tapasztaltakról. Jelentésében említést tett arról, hogy a „*Szt. István*“ című iskola körzetében a roncsoló toroklob ütött ki; az iskolaszék vizsgálatot rendelt el, melynek eredménye az orvosi jelentés szerint az, hogy csupán egy gyermek találtatott, ki az említett betegségben szenvedett, de már ez is jobban van, felgyógyulása bizonyos.

A csongrádi takarékpénztár ez évi közgyűlésében tavalyi tiszta nyereseményéből ismét 100 frtot adományozott szegény sorsu tanulók segélyezésére, mely összegből 50 frtot *Boda János* helybeli szülész, szegény, árva árnak — a szentesi gymnasium VI-ik osztályu, jeles előmenetelű tanulójának — ösztöndíjképpen engedélyezett a közs. iskolaszék.

CSARNOK.

Fővárosi levél.

— Febr. 23.

Minden szegénysége mellett is, a vasárnapot szorosan ünnepnapnak tartja a fővárosi s ilyenkor a rendes kiadásokon fölül holm

apróbb élvezeteket is kész megszerezni magának.

Természetesen a szegényebb sorsú néposztályt kell ez alatt érteni, mely fővárosunknak zömét alkotja.

A kis hivatalnokok, a tanuló ifjúság s a gyári munkások ezrei, kik köznapokon bizony nem engedhetnek semmi fényűzést maguknak, részben elfoglaltságuk miatt, s részint, mert a lényeg sem igen futná; s így az ő szórakozásuk csak vásár- és ünnepnapokra szorítkozik, a mikor is egy-egy kirándulás, kávéházak vagy vendéglők látogatása, náluk fényűzés számba megy.

Magam is a fenti kategóriák, egyikébe tartozván, az ünnepi élvezetekből illő részemet ki-ki szoktam venni, persze csak vásárnaponként s akkor is csak, ha futja a — gázsí.

Denikve, a múlt vasárnap délután fölkeredtem s nyakamba vettem a fővárost.

Az Andrássy-uton keresztül vezetett utam.

Főlöszleges munkát végeznék, ha azt a zsongó-bongó emberáradatot, a szebbnél-szebb fogatok óriási számát s fényét, mely a világ e legszebb utcáját betölti, — lefesteni csak meg is kísérletem. Tudom, az nem sikerülne úgy se!

Sétám közben már messziről ragyog felém a vendéglő aranyos feliratú czégtáblája melyen: „Friss sör! naponta friss virsli — a saját beleimbe töltve!” — hangzatos, bolondos reklám csábítja a közönséget.

— Vén bélpoklos! — morogolám andalogva.

Fényes kávéház előtt vezetett el utam. Megirigyeltem a bent kényelmesen elhelyezkedő vendégeket, kik illatos cigarettá füstje s párolgó fekete-kávé szüresölgetése mellett mohón olvasák újságjaikat. Betértem.

— Pinczér! egy feketét és a — „Csongrádi Lap”-ot! (Megjegyzem ugyanis, hogy a „Finné”-n kívül még 14 kávéházba jár a mi kis közlönyünk, míg a szegény, harapós „Tiszavidék” immár kiszorult belőlük!)

— Tessék a fekete! A „Csongrádi Lap” kézzben van!

— Hát hozzon egy — fogpiszkálót!
— Sajnálom, — kézzben van! — veti vissza szórakozottan.

No csak hadd maradjon, gondolám, — de már azt csak megnézem, ki lett legyen az a fehér hoiló a kit itt Budapesten a mi állapotaink érdekelnék!

— Szabad kérnem olvasás után? —

fordultam hozzá udvariasan.

Erre meg az én ismeretlenem nézet nagyot, mintha kérdezné: „Hát ön ugyan kicsoda?”

Kölesönös bemutatás és felvilágosítás után kintint, hogy Dr. Sziklay János, a kitűnő novolla író, a saját úti rajzat olvassa a „Csongrádi Lap”-ból.

Ugyanitt talákoztam Dr. Szivák Imre orsz. képviselő urral, ki beszélgetésünk folyamán elárulta, hogy a husvétünnepre, kedves nejevel együtt, lerándul Csongrádra.

Képelem, minő kellemes hírt közölök e sorokban az otthon levőknek, kik eddig is határtalan örömmel fogadták, valahányszor szeretett képviselőnk látogatásával tisztelte meg városunkat!

Hiszem hogy aprajánagyja ott lesz az ünnepi fogadtatásnál! De legyen is! csak az maradjon otthon, a kire szót kéne vesztegetnünk, hogy ott legyen!

No, de bár mennyit is szóljunk, az annak mind elégtelen lenne, a kinek — ennyi sem elég! — czi.

Felélő szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Társ-szerkesztő: TARY ISTVÁN.

Kiadótulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Nyiltér*)

A „Tiszavidék” 7-ik számában megjelent, s személyemet sértető, hazug újdonsággal a nyilvánosság előtt márcsak azért sem foglalkozhatom, mert annak írója egy kétes előéletű, esavargó fráter.
Csongrád, 1890. febr. 25.

F. P.
iparos.

HIRDETÉSEK.

Tisza-rész és halászlé jog eladás.

A néhai Nagy A. János hmvásárhelyi volt lakos hagyatékába tartozó, s a mindszenti határtól — Hmvásárhely város tulajdonát képező körtvélyesi részig, — majd ennek végeztével egész az Atka sziget irányáig, illetve az ugynevezett mész sártáig terjedő Tisza részeken, — nemkülönbén a Weisz Lőrincz tulajdonát képező kartányi laponon, — a néhai gróf Károlyi György örökösei tulajdonát képező mártélyi lapon: körtvélyesi és barczi rét elnevezési ártéri földeken, — végre a Körös-Tisza-Marosi árm. és belviz levezető társulatnak a fentebbi Tisza részek védtöltésén belül eső kubik gödrökben korlátlanul gyakorolható halászlé jog, — a gróf Károlyi család dal kötött örök adásvételi szerződések szerint örökhagyót illető Tisza-részekkel és más kir. kisebb haszonvételi jogokkal együtt, — a végrendelet értelmében — szabadkézből eladó.

Venni szándékozók a feltételeket megtudhatják Szabó Mihály ügyvéd, végrendeleti végrehajtótól Hmvásárhelyen, a kivel az adás-vétel is megköthető.

PRÓBA-MELLSZOBROK

nélkülözhetetlen minden szabáshoz és nagyon czélszerű minden családnak, valamint kirakatok díszítésére női, úri-és gyermek szabók, valamint fehér-, szövött- és divatárú üzleteknek stb. Bedronek J. telen. cs. és kir. kiz. szab. próba-mellszobor gyárából elismert kitűnő kivitelben, legolcsóbb gyári áron, ajánlja

WALD MIHÁLY egyedüli főraktára
Budapest, VII. király-utca 21.

Kézimunka gyár.	Legnagyobb
Kézimunkakellékek.	hímzőminta előnyom da.

és rajzműterem.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Vidéki megrendeléseknél költség nélkül csomagolás.

SCHWARCZ SÁNDOR

könyv-, papír-, író- és rajzszerek-kereskedése, előhímzési-nyomda és könyvnyomdája.

CSONGRÁDON.

Ajánlja ÜZLETIKÖNYVEK, REGÉNYEK, IMAKÖNYVEK, DISZMŰVEK, FOLYÓIRATOK és KÉSZ NYOMTATVÁNYOK nagy raktárát.

Ugyanitt a KÖNYVNYOMDÁSZATBA vágó munkák IZLESESEN, GYORSAN és a LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK mellett készíttetnek el.

Ugyanitt legújabb ELŐHÍMZÉSI MINTÁK, CHABLONOK a legnagyobb ASZTALFUTOKRA vagy FÁLCZA-KENDÖKRE jutányos áron előnyomatnak.

Továbbá FÉNYKÉPÉSZETI MUNKÁKRA a LEGFINOMABBAN RETOUCHIROZVA vállalkozom.

A n. é. közönség támogatását kérve maradtam kiváló tisztelettel,

Schwarz Sándor.

Csongrád, 1891. Nyom. Schwarz Sándor könyvnyomdájában.